

MSX Infobulletin

Jaargang: 2 april 2022 Nummer 76

INHOUD

Pag.: 1
Van de redactie
Pag.: 2
Verslag clubdag 18-01-2020 MCWF
Pag.: 5
**MSX, achtergronden en mogelijkheden
(vervolg 3 en slot)**
Pag.: 7
Mijn YouTube-kanaal
Pag.: 8
**MSX voor muzikliefhebbers
De Kleintjes**

Van de Redactie

Beste lezer,

Algemeen

Vandaag is het de eerste clubdag van dit nieuwe seizoen. Wij wensen van deze kant dan ook iedereen weer een leuke clubdag toe. Gezien het verloop van de clubdagen de laatste jaren, zal dit wel lukken. Meestal is er veel te doen qua demonstraties en bezichtigingen van apart materiaal.

2 jaar geleden hebben we in maart onze laatste clubdag nog kunnen houden. Dat er verder geen clubdagen tot heden meer gehouden zijn, heeft als reden Corona. De uitgevaardigde maatregelen om deze infectie een halt toe te roepen waren zo rigoureuus dat we geen normale clubdagen meer konden houden. Of het trefcentrum was gesloten of er mochten maar een

paar mensen binnen het clublokaal aanwezig zijn en dan ook nog 1,5 m uit elkaar. Vaak was er dan ook geen catering omdat deze van rijkswege gesloten was in navolging van de overige horeca.

Wel hebben we intussen begrepen dat de Gemeente en Netwerk nieuwe afspraken hebben gemaakt inzake de bedrijfsvoering door Netwerk. Hierdoor heeft de club wat meer speelruimte gekregen en gaan zaken wat soepeler verlopen. Afwachten hoe zich dit gaat ontpoppen nadat we Corona achter ons hebben gelaten. We kunnen wel melden dat de huurprijzen van een zaal fors verhoogd zijn.

Ook heeft dhr. Kalkwiek kenbaar gemaakt dat Corona de club toch nog wat voordeel heeft opgeleverd. De Coronajaren zijn afgesloten met een dusdanig positief saldo, dat we een jaar aan clubdagen kunnen organiseren.

De Redactie

**Colofon
MSX Club
West-Friesland**

Club/correspondentieadres:

MSX-Club West-Friesland
Kagerbos 43
1693 AW Wervershoof
☎ 06-22338863
e-mail adres
pjmbrug@gmail.com

Secretariaat:

E. Kalkwiek
e-mail adres
msxwestfriesland@live.nl

Redactieadres infobulletin:

E. Kalkwiek
Galerij 47
1695 JG Blokker
e-mail adres
msxwestfriesland@live.nl

Website:

Jan Kobus
e-mail adres
jan@msxwf.nl

Internet Home Page:

www.msxwf.nl

Public Domain:

Paul Brugman
e-mail adres
pjmbrug@gmail.com
☎ 06-22338863

Reparaties

Deze kunnen voorafgaand aan de clubdag bij het secretariaat worden gemeld. Het secretariaat draagt er zorg voor dat de reparatie tijdens de clubdag wordt uitgevoerd of dat het anderszins moet worden opgelost.

Doelstelling:

Het uitwisselen van kennis en ervaring, het geven van demonstraties en het inschakelen van deskundigen ten behoeve van het MSX-systeem en de bijbehorende software. Kortom, het bevorderen van het gebruik van het MSX-systeem middels een gezellig dagje computeren met mensen met dezelfde hobby.

De club kan niet aansprakelijk worden gesteld voor ingezonden stukken van één van de redactieleden. Ook niet voor aangeboden artikelen en advertenties.

Clubdagen in 2022:

	2022
2 april	2022
28 mei	2022
24 september	2022
26 november	2022

Verslag clubdag 14 maart 2020 MSX Club West-Friesland

De clubdag begon om 11.30 uur.

Het is net als alle voorgaande keren afwachten hoeveel bezoekers er komen. Er zijn uiteindelijk 12 bezoekers geweest.

Om 12.45 uur heb ik deze clubdag geopend met een kleine toespraak door iedereen hartelijk welkom te heten op deze clubdag. Op dat moment waren er 10 bezoekers. Ik heb tijdens de toespraak aangegeven dat

- ik een afbericht had ontvangen van Jaap Hoogendijk, Ankje Kalkwiek en Jan Kobus.
- ik de volgende mededelingen heb
 - 22 maart Retro Beurs Apeldoorn
 - Verkopen op MSX Beurs Nijmegen en veiling Mariënberg waren ongekend hoog. Nog nooit hebben we zoveel spullen verkocht.
 - Datums retrobeurzen Eindhoven, Schiedam en Apeldoorn zijn nog onbekend
- Voortbestaan club

Omtrent 5 weken geleden hebben de Gemeente Hoorn en Netwerk (beheerder buurthuizen) een nieuw contract voor 4 jaar afgesloten.

Een paar weken geleden ben ik bij Netwerk wezen polsen wat de mogelijkheden voor de club waren. Het komt er op neer dat we niet steeds meer hoeven te schuiven met de datums. Zijn er tijdens de clubdag meerdere huurders, hoeft de club niks extra te betalen en als de club er alleen als huurder is moet de club naast de huur ook de vrijwilliger betalen. Ik heb die dag de clubdagen voor dit jaar laten vastleggen.

De datums zijn 30 mei, 26 september en 21 november.

De datums voor het jaar 2021 worden later dit jaar vastgelegd.

- Toespraak Bas
De plannen voor een interactieve museum worden concreter. Over 3 weken moet hij een presentatie houden op het gemeentehuis. Hij is niet meer welkom bij het museum in Zwolle. John vindt hem

teveel bezig te zijn met concurrentie.

Bas hoopt eind dit jaar te kunnen starten. Daartoe gaat hij het logo van het museum op Facebook plaatsen.

Bas vertelde verder dat hij nagenoeg alle dagen onderweg is bij bedrijven te praten over mogelijkheden en catering

- Wat gaan we doen vandaag
 - Uitgestalde nieuwe literatuur op de tafels is tegen donatie verkrijgbaar
 - Spelcompetitie
 - Listing bespreking Paul
 - Demonstratie Rob de Ruiter met een zelfgemaakte kruiswoordpuzzel op de MSX.
 - Demonstratie nieuwe geluidskaart voor MSX door Sander.
- Listing Paul.

De listing die we na de spelcompetitie gaan bespreken heet "Driehoek" en daarnaast horizontale lijnen.
- Spelcompetitie

De spelcompetitie is georganiseerd door Eltje Kalkwiek. Het door hem uitverkoren spel heet "Mopiranger". Er is voor gekozen de prijsuitreiking als volgt toe te passen:

1 ^{ste} plaats	prijs 4
2 ^{de} plaats	prijs 3
4 ^{de} plaats	prijs 2
6 ^{de} plaats	prijs 1

De prijzen betroffen

 - Prijs 1 Oorluidsprekers
 - Prijs 2 MSX-spel Flight Deck
 - Prijs 3 MSX-badge
 - Prijs 4 Spelcompetitie 30/5/2020
- ik hierna iedereen een prettige clubdag heb toegewenst.

Na de toespraken van Eltje en Bas hebben we met een deel van de aanwezigen de listing van Paul besproken. De ingebrachte listingen (horizontale lijnen en driehoeken) zijn eigenlijk een aanvulling op het samenspel van de listingen die we al een keer besproken hebben.

Het betrof een spel van verticale lijnen, diagonale lijnen, cirkels en vierkanten en was als volgt:

```
10 REM TOTAAL tinten
```

```
20 SCREEN 8:COLOR15,4,8
30 R=RND(-TIME)
40 FOR X=0TO128
50 KL=INT(RND(1)*255)+1
60 LINE(128+X,5)-(128+X,207),KL
70 LINE(128-X,5)-(128-X,207),KL
80 NEXT X
85 FOR UU=1TO1500:NEXT UU
90 CLS
100 REM FOR TT=1TO1000:NEXT TT
110 FOR X=1TO256 STEP 2
120 KL=INT(RND(1)*255)+1
130 LINE(X,5)-(256-X,207),KL
140 NEXT X
150 FOR UU=1TO1500:NEXT UU
160 CLS
180 FOR A=0TO100 STEP 2
190 KL=INT(RND(1)*255)+1
200 CIRCLE(128,106),A,KL
210 NEXT A
215 FOR UU=1TO1500:NEXT UU
220 CLS
230 A=120:B=102:X=136:Y=110
235 KL=INT(RND(1)*255)+1
240 LINE(A,B)-(X,Y),KL,B
250 X=X+2:Y=Y+2:A=A-2:B=B-2
260 IF A>20 THEN 235
268 FOR UU=1TO1500:NEXT UU
269 CLS
270 GOTO 40
280 I$=INPUT$(1)
```

Paul meldde wederom hij het ontzettend moeilijk had gehad met het programmeren van de driehoeken en daardoor de opdracht niet voor elkaar had gekregen. Eltje had een listing omtrent horizontale lijnen ingediend. Deze werd eerst besproken.

De listing is als volgt

```
10 CLS:SCREEN8:COLOR15,4,8
20 FOR X=0 TO 216 STEP 2
30 KL=INT(RND(1)*255)+1
40 LINE(0,X)-(255,X),KL
50 NEXT X
```

```
60 FOR UU=1TO1500:NEXT UU
```

Geen van de aanwezigen had hier op- en aanmerkingen over. Besloten werd deze listing in te voegen in de totale listing en dan met de regels genummerd 11 t/m 16. Hierdoor moet regel 20 aangevuld worden met CLS:.

Eén van de bezoekers (Albert) meldde dat hij weer had gewerkt vanuit een straal. Dit

gaf een structuur en daarna lijnen opzetten.

Hij vertelde dat het er feitelijk op neer kwam dat de vorige laatste listing in regel 30 aangepast moest worden tot

```
30 FOR R=100TO10 STEP-5
```

Dit leverde het resultaat op zoals de leden het de vorige keer wilden hebben.

Dit leverde hem de volgende listing op:

```
10 COLOR15,0,0:SCREEN8:DEFINTX,Y:
DEFDBLP:PI=ATN(1)*4
```

```
20 X=128:Y=106:A1=270:A2=(120+270)
MOD360:A3=(240+270)MOD360
```

```
30 FORR=100TO10STEP-5
```

```
31 X1=X+COS(A1/180*PI)*R: Y1=Y+SIN
(A1/180*PI)*R
```

```
32 X2=X+COS(A2/180*PI)*R: Y2=Y+SIN
(A2/180*PI)*R
```

```
33 X3=X+COS(A3/180*PI)*R: Y3=Y+SIN
(A3/180*PI)*R
```

```
35 KL=INT(RND(1)*255)+1
```

```
40 LINE(X1,Y1)-(X2,Y2),KL
```

```
50 LINE(X2,Y2)-(X3,Y3),KL
```

```
60 LINE(X3,Y3)-(X1,Y1),KL
```

```
65 PAINT(X1,Y1+1),KL
```

```
70 Y1=Y1-8:X2=X2-6:X3=X3+6:Y3=Y3+6
```

```
80 NEXTR
```

```
90 I$=INPUT$(1)
```

Nu lopen de gekleurde driehoeken van buiten naar binnen en blijft er een lijnenspel van driehoeken over.

De totale listing komt er nu als volgt uit te zien met de horizontale lijnen en driehoeken.

```
10 REM TOTAAL tinten
```

```
11 CLS:SCREEN8:COLOR15,4,8
```

```
12 FOR X=0 TO 216 STEP 2
```

```
13 KL=INT(RND(1)*255)+1
```

```
14 LINE(0,X)-(255,X),KL
```

```
15 NEXT X
```

```
16 FOR UU=1TO1500:NEXT UU
```

```
20 CLS:SCREEN 8:COLOR15,4,8
```

```
30 R=RND(-TIME)
```

```
40 FOR X=0TO128
```

```
50 KL=INT(RND(1)*255)+1
```

```
60 LINE(128+X,5)-(128+X,207),KL
```

```
70 LINE(128-X,5)-(128-X,207),KL
```

```
80 NEXT X
```

```
85 FOR UU=1TO1500:NEXT UU
```

```
90 CLS
```

```
100 REM FOR TT=1TO1000:NEXT TT
```

```
110 FOR X=1TO256 STEP 2
```

```
120 KL=INT(RND(1)*255)+1
```

```
130 LINE(X,5)-(256-X,207),KL
```

```
140 NEXT X
```

```
150 FOR UU=1TO1500:NEXT UU
```

```
160 CLS
```

```
180 FOR A=0TO100 STEP 2
```

```
190 KL=INT(RND(1)*255)+1
```

```
200 CIRCLE(128,106),A,KL
```

```
210 NEXT A
```

```
215 FOR UU=1TO1500:NEXT UU
```

```
220 CLS
```

```
230 A=120:B=102:X=136:Y=110
```

```
235 KL=INT(RND(1)*255)+1
```

```
240 LINE(A,B)-(X,Y),KL,B
```

```
250 X=X+2:Y=Y+2:A=A-2:B=B-2
```

```
260 IF A>20 THEN 235
```

```
268 FOR UU=1TO1500:NEXT UU
```

```
269 CLS
```

```
270 COLOR15,0,0:SCREEN8:
```

```
DEFINTX,Y: DEFDBLP:PI=ATN(1)*4
```

```
280 X=128:Y=106:A1=270:A2=(120+270)
```

```
MOD360:A3=(240+270)MOD360
```

```
290 FORR=100TO10STEP-5
```

```
291 X1=X+COS(A1/180*PI)*R: Y1=Y+SIN
(A1/180*PI)*R
```

```
292 X2=X+COS(A2/180*PI)*R: Y2=Y+SIN
(A2/180*PI)*R
```

```
293 X3=X+COS(A3/180*PI)*R: Y3=Y+SIN
(A3/180*PI)*R
```

```
295 KL=INT(RND(1)*255)+1
```

```
300 LINE(X1,Y1)-(X2,Y2),KL
```

```
310 LINE(X2,Y2)-(X3,Y3),KL
```

```
320 LINE(X3,Y3)-(X1,Y1),KL
```

```
325 PAINT(X1,Y1+1),KL
```

```
330 Y1=Y1-8:X2=X2-6:X3=X3+6:Y3=Y3+6
```

```
340 NEXTR
```

```
350 FOR UU=1TO1500:NEXT UU
```

```
360 GOTO 11
```

```
370 I$=INPUT$(1)
```

Vervolgens startte een discussie om cirkels te laten verdwijnen en ontstond de volgende listing

```
10 CLS:SCREEN8:COLOR15,4,8
```

```
20 FOR Y=1TO100
```

```
30 REM IFX<14THENX=X+1ELSE X=1
```

```
40 A=RND(-TIME)*255+1
```

```
50 REM COLORA,A-2,A-1
```

```
60 CIRCLE(128,106),Y,A
```

```
70 NEXT Y
```

```
80 REM I$=INPUT$(1)
```

```
90 FOR Y=106 TO 1 STEP -1
```

```
100 REM IF X<14THEN X=X+1 ELSE X=1
```

```
110 COLOR,,A+1
```

```
120 CIRCLE(128,106),Y,A
```

```
130 NEXT Y
```

```
140 FOR UU=1TO1500:NEXT UU
```

```
150 GOTO 10
```

160 I\$=INPUT\$(1)

Het beeld wat ontstond was geen variatie in kleuren, wel random. Screen 5 heeft maar 15 kleuren en screen 8 heeft er veel meer. Een conclusie was ook dat de cirkel niet in de kleur RND werd benoemd.

Hier stopte de discussie en de opdracht voor de volgende keer is dan ook dit te perfectioneren.

We zijn om 14.30 uur aan de spelcompetitie begonnen. Er waren 7 deelnemers waardoor de spelronde niet in 1 keer afgewerkt kon worden, maar uiteindelijk in 2 rondes wegens onvoldoende MSX-machines tijdens de clubdag.

Uitslag is geworden:

1. Bartholo Kobes 32.620

Organisatie spelcompetitie 02/4/2022

2. Albert Beevendorp 19.710

Prijs 3: MSX badge

3. Alex Kalkwiek 11.100

4. Nick Mol 9.610

Prijs 2: Spel Flight Deck

5. Daan Schouten 8.730

6. Eltje Kalkwiek 7.830

Prijs 1: Oorluidsprekers

7. Paul Brugman 6.400

Tussenstand spelcompetitie 2020 na 2 speelrondes:

1. Bartholo Kobes 18

2. Albert Beevendorp 18

3. Eltje Kalkwiek 8

4. Alex Kalkwiek 6

5. Daan Schouten 4

6. Nick Mol 4

7. Bas Kornalijnslijper 4

8. Harold Pater 3

9. Jan Kobus 2

10. Paul Brugman 1

11. Ankje Kalkwiek 0

Na de spelcompetitie deed Rob om 15.15 uur zijn woordje. Hij gaf uitleg over zijn zelfgemaakte kruiswoordpuzzel op de MSX.

Rob vertelde aan de belangstellenden hoe hij de zaak had opgebouwd om er een logische volgorde in de te behandelen onderwerpen van de listing. Hij deed dit uitermate duidelijk zodat een ieder zijn gedachtegang bij de opbouw van het programma kon volgen. Aan het einde van zijn relaas kreeg hij van de omstanders

een applaus. Het zag er ook schitterend uit.

Na Rob zijn verhaal liet Sander een nieuwe versie van een stereo geluidskaart voor de MSX zien aan belangstellenden. Het betrof een geluidskaart met 6 kanalen en de mogelijkheid voor PSG-geluid. Zag er schitterend uit.

Hierna konden de bezoekers tijdens de clubdag zichzelf verder vermaken. Dat deed men ook door te kijken bij de spullen die ik had meegenomen. Verder had men ook veel belangstelling voor de kruiswoordpuzzel van Rob en de geluidskaart van Sander.

Om 16.30 uur was het einde clubdag. Al met al toch een leuke en gezellige middag voor een ieder. Tot de volgende keer op 28 mei 2022 in het trefcentrum de Huesmolen.

E. Kalkwiek

MSX, achtergronden en mogelijkheden (vervolg 3 en slot)

Printeraansluiting

Dit is een wat merkwaardige: hoewel in de minimum systeem specificaties voorgescreven is dat elke MSX computer voorzien moet zijn van een CENTRONICS parallel poort voor het aansluiten van printers en plotters, heeft niet elke fabrikant die ook daadwerkelijk ingebouwd. De beide Philips computers VG 8000 en VG 8010 zijn daarvan voorbeelden. In dit geval is er wel een cartridge leverbaar, die in het cartridge slot gestoken moet worden en waarop de Centronics printer kan worden aangesloten. De Centronics parallel interface is internationaal gestandaardiseerd en er zijn honderden printers, die zonder problemen op MSX computers passen. Die printers kunnen alle ASCii tekens (letters, cijfers en leestekens) afdrukken.

Wil men ook de speciale grafische symbolen en internationale lettertekens, die in elke MSX computer zitten, afdrukken, dan is een Centronics printer met een MSX karakterset, waarvan er verschillende op de markt zijn, noodzakelijk. Dat is iets om bij de aanschaf op te letten!

Joystick

Elke MSX computer dient tenminste één joystick aansluiting te hebben. De meeste hebben twee joystick aansluitingen. De connector is de bekende 9-polige "D" plug, die we ook wel kennen als Atari-compatible plug. Losse overal verkrijgbare Atari-compatible joysticks werken zonder problemen bij MSX computers. Maar er zijn ook speciale (al of niet omschakelbare) MSX joysticks. Dat komt omdat de MSX computers zijn uitgerust met een extra "vuurknop"ingang. Het is daardoor mogelijk met één joystick twee onafhankelijke vuurknoppen te bedienen. De mogelijkheid zal voornamelijk voor bijzondere besturingen worden gebruikt, evenals de output poort die ook op de joystick poort zit. Daarmee zijn allerlei andere apparaten te besturen via de voorgescreven programmable pheriphal interface chip, de Intel 8Z55, die in elke MSX computer zit. Een woord van waarschuwing. Wie een speciale MSX joystick met 2 onafhankelijke vuurknoppen aansluit op een gewone computer, zoals een commodore, loopt een reële kans dat die computer defect raakt.

Beeldscherm aansluiting

Voorgescreven is dat elke MSX computer voorzien moet zijn van een hoogfrequent modulator, zodat de computer op een normale TV kan worden aangesloten. In de meeste gevallen – hoewel niet voorgescreven – is ook een aparte aansluiting voor een monitor (composite video, dus synchronisatie + beeld) en een externe audio uitgang aanwezig. Een enkele fabrikant heeft tenslotte nog een derde beelduitgang, nl. R.G.B. (rood-groen-blauw) uitgang toegevoegd. Via zo'n R.G.B. uitgang worden de rode, blauwe en groene beelden en de synchronisatiesignalen apart overgedragen. Op een speciale R.G.B. monitor of een tv met een SCART ingang met aparte R.G.B. ingangen ontstaat dan een zeer fraai en scherp beeld.

Toetsenbord

Ook het toetsenbord van de MSX computers is verregaand gestandaardiseerd. In Europa wordt het toetsenbord in QWERTY opstelling geleverd, met uitzondering van Frankrijk, waar de AZERTY opstelling meer ingeburgerd is. De vorm

en soort toetsen kan vrij gekozen worden. Meestal worden toetsen gekozen die echt ingedrukt (full stroke) kunnen worden. Sommige fabrikanten zoals Philips en Sony met de HB55 wijken daarvan af.

Wel is voorgescreven dat er altijd 5 functietoetsen, die tezamen met de shift-toets 10 voorgeprogrammeerde functies kunnen oproepen, aanwezig moeten zijn. Ook is op elke MSX computer een apart geplaatste cursorbesturing (4 richtingen) aanwezig, een item waarop elke fabrikant zich uitleeft door een eigen vormgeving. Elke MSX toetsenbord heeft minimaal 72 toetsen.

Karakterset

In de ROM van de MSX computers is de karakterset (letters, cijfers, leestekens en grafische symbolen) opgeslagen. Voor de verschillende werelddelen zijn er ook verschillende uitvoeringen.

De Japanse MSX computers kennen onder meer de KANA tekens, voor de Arabische landen is er een Arabische karakterset en voor Europa wordt een internationale versie geleverd. Die karakterset is zeer uitgebreid.

De MSX computers zijn standaard voorzien van alle internationale leestekens, Griekse, Scandinavische en Duitse letters en hebben daarmee de uitgebreidste karakterset van alle homecomputers. Let er wel op, dat deze leestekens alleen door een printer kunnen worden afgedrukt, die voorzien is een MSX karakterset. Bij normale Centronics printers met een standaard SACii karakterset worden alleen de standaard grote en kleine letters, cijfers en leestekens afgedrukt.

De Basic

Zoals in dit verhaal tot dusver naar voren is gekomen, beschikken alle MSX computers met het MSX logo over dezelfde Basic. Er zijn een aantal pre-MSX computers geweest zoals de Spectravideo SV 318, SV 328, de Bit-90, de Toshiba T100 en T200 die een voorlopige MSX-Basic hadden. Daar komt ook het gerucht vandaan dat verschillenden MSX computers niet volledig uitwisselbaar zouden zijn. Dat gerucht is niet juist. Microsoft, de ontwerper van MSX Basic geeft alleen toestemming tot het voeren van het MSX logo, wanneer de machines volledig uitwisselbaar zijn en de originele MSX

Basic ROM bezitten. MSX Basic is een verdere uitbreiding van de overbekende Microsoft Extended Basic die op enorm veel computers (Tandy, Toshiba, Apple en CBM64 (aparte module)) draait. Het is één van de meest flexibele en uitgebreidste Basic's, waarop veel programmeurs goed thuis zijn. Het is ook een makkelijk aan te leren Basic. Gestructureerd programmeren met commando's als DO-WHILE, procedures etc is niet mogelijk, maar MSX Basic biedt zoveel andere mogelijkheden, dat dit nauwelijks als een gemis kan worden gezien. Binnen het kader van dit artikel is het niet mogelijk, dieper in te gaan op MSX Basic. Dat vraagt echt om een apart artikel.

Overigens moeten we hierbij opmerken dat in de MSX ROM veel commando's en functies aanwezig zijn. In totaal zijn er zo'n 150, maar een aantal zijn niet direct toegankelijk of werken alleen samen met een floppy disk.

Afwijkingen

Elke MSX computer voldoet aan voormelde normen. Dat betekent, dat elke MSX computer, ongeacht het merk, voor wat betreft de beschreven items identiek is. Wanneer het gaat om een MSX computer zonder meer, dan verdient het zeker aanbeveling op de onderlinge prijsverschillen te letten, tenzij u grote waarde hecht aan bepaalde merknamen. Maar buiten de "minimum system specificatiën" heeft elke fabrikant de vrijheid allerlei zaken aan hun MSX computers toe te voegen. Daarvoor zijn er toch nogal wat verschillen tussen de MSX computers van de diverse merken. Sony heeft bijvoorbeeld op de HB75 en Spectravideo op de SVI718 een tweede uitbreidingsslot, zodat cartridges tegelijk met bijvoorbeeld een floppy disk gebruikt kunnen worden. Daarnaast kan – zoals u in het stukje over geheugen heeft gelezen – extra programmatuur in ROM worden toegevoegd. Bij het aanzetten van de computer komt dat programma dan direct in werking. In de Sony computer is bijvoorbeeld een extra 16k "Personal Data Bank" aanwezig, waarmee u afspraken kunt vastleggen, gegevens kunt opslaan, enz. JVC en Pioneer gokten bijvoorbeeld op de Laserdisk, de videobeeldplaat. Hun MSX computers kunnen (via een speciale

aansluiting) interactief werken met de beeldplaat. We hebben al heel fraaie games, zoals autoracen bij JVC en Spacewar bij Pioneer gezien, waarbij u een auto, respectievelijk een ruimteschip bestuurt in een "echte" met behulp van een videocamera opgenomen omgeving. Ook voor educatieve doeleinden levert dat, per MSX computer, besturen van de beeldplaat bijzondere mogelijkheden. Zo heeft welhaast elke MSX fabrikant iets bijzonders.

De Spectravideo SVI728 heeft bijvoorbeeld een extra numeriek toetsenbord, ideaal voor hen die veel cijfers moeten invoeren.

Yamaha heeft als synthesizer- en keyboardfabrikant zich natuurlijk toegelegd op muziekweergave. Eén van de modellen die ze hebben uitgebracht, de CX5, is niet alleen een volwaardige MSX computer maar heeft ook nog een complete polyfone synthesizer aan boord. Bij de CX5 behoort dan ook een apart pianoklavier. Ook een MIDI aansluiting, voor het besturen van andere synthesizers of keyboards is aanwezig. Al met al zijn er best heel wat onderlinge verschillen.

E. Kalkwiek

Mijn YouTube-kanaal

Corona: Het is voor iedereen een zware tijd geweest. Veel thuis verblijven en lekker met de hobby bezig zijn. Het videobellen werd populair en ben daar ook wat mee gaan doen. Normaal kon ik wel tips geven via email, telefoon of Whatsapp, maar met videobellen ging dit makkelijker en sneller. Zo ben ik in contact gekomen met diverse MSX-gebruikers in binnen- en buitenland en via een videoverbinding kon ik zien wat er op dat moment niet werkte aan de MSX. Door tips te geven en eventueel onderdelen te versturen werden de problemen opgelost en het scheelde een hoop kosten.

Vaak waren het standaard problemen en toen kwam het idee om instructiefilmpjes te maken en deze op YouTube te plaatsen. Ik heb hier de nodige apparatuur voor aangeschaft en er staan momenteel zo'n 80 video's online, ook van clubdagen en beurzen.

Mocht je nog ideeën hebben voor meer video's, laat het mij weten.

Je kunt video's 'liken' en je abonneren op mijn YouTube-kanaal: Repair-Bas.

Op mijn website, www.bas-ditta.info, staat een linkje naar mijn YouTube-kanaal.

Bas Kornalijnslijper

MSX voor muzikliefhebbers

Een muzikaal programma voor MSX-computers. Het programma maakt van de MSX-computer een driestemmige piano die 1,2 of 3 tonen tegelijk kan laten horen, afhankelijk van het aantal ingedrukte toetsen. De bovenste rij toetsen (1,2,3,enz.) zijn de hele tonen (c,d,e,enz.) en de tweede rij (q,w,e,enz.) de halve. De toetsen bestrijken bijna 2 octaven. Bij het intikken van de listing mag de computer niet in de Shift-Lock stand staan.

```
10 DEFSTR:DIMN(255)
```

```
20 A="1q2w3e4r5t6y7u8i9o0-[=]\":
```

```
FORX=1TO22
```

```
30 Q=ACS(MID$(A,X,1)):N(Q)=35+X:NEXT
```

```
40 A="S0M4000T100L16":PLAYA,A,A
```

```
50 A=INKEY$:IFA=""THENK=ASC(A):ELSE50
```

```
60
```

```
FORI=1TO10:A=INKEY$:IFA>"THENL=ASC(
```

```
A)ELSENEXT
```

```
70
```

```
FORI=1TO10:A=INKEY$:IFA>"THENm=ASC(
```

```
A)ELSENEXT
```

```
80 PLAY"n=n(k);"n=n(l);"n=n(m);"
```

```
90 L=0:M=0:GOTO50
```

De Schrijver

De Kleintjes

Kleintjes kunnen gratis door iedereen worden geplaatst. Ook voor niet MSX-gerelateerde zaken. Stuur uw advertentie naar de redactie!

Te koop aangeboden:

Philips monitor CM 8833-II

Artist serie

Prijs € 75,=

e-mail: msxwestfriesland@live.nl

Tegen donatie verkrijgbaar:

Tijdens clubdagen of beurzen over MSX

Boeken, Handleidingen en Tijdschriften

Te koop aangeboden

Adapter A7-1236-1504 6V/200mA

Prijs € 5,=

e-mail: msxwestfriesland@live.nl

Te koop aangeboden

Joystick Microsoft Sidewinder/dualstrike

Alleen voor PC

Prijs € 15,=

e-mail: msxwestfriesland@live.nl

Te koop aangeboden

Datrecorder Slipstream SP 105537

Prijs € 5,=

e-mail: msxwestfriesland@live.nl

Te koop aangeboden

Datrecorder Slipstream SP 106230

Prijs € 5,=

e-mail: msxwestfriesland@live.nl

Te koop aangeboden

Joystick Joystick

Prijs € 10,=

e-mail: msxwestfriesland@live.nl

Te koop aangeboden

Joystick SVI Quickshot V

Prijs € 7,50

e-mail: msxwestfriesland@live.nl

Te koop aangeboden

Joystick Technoplus TP 135

Prijs € 5,=

e-mail: msxwestfriesland@live.nl

Te koop aangeboden

TV-schakelaar Soundex STS201

Prijs € 2,=

e-mail: msxwestfriesland@live.nl
